

навички й уміння, які отримані за допомогою самостійного розвитку власних здібностей, умінь, набутого досвіду. Основне завдання викладача в організації та реалізації самостійної роботи студентів – це вміння мотивувати та заохотити здобувачів вищої освіти для ефективного і якісного виконання завдань.

Отже, підкреслимо, що конкретні шляхи і форми організації самостійної роботи студентів з урахуванням курсу навчання, рівня підготовки та інших чинників визначаються в процесі творчої діяльності викладача. Самостійна робота здобувачів вищої освіти є одним із ключових складників навчального процесу, у ході якої відбувається формування практичних навичок, умінь і теоретичних знань, забезпечується засвоєння студентом прийомів пізнавальної діяльності, розвивається інтерес до творчої роботи і здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Список використаної літератури

1. Бондаренко В. В. Самостійна робота студентів факультету фізичного виховання: проблеми та перспективи / О. В. Квак // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова: фаховий збірник з педагогічних наук. Випуск 29 (39). – Київ, 2017. – С. 92 - 97
2. Гурська О.В. Основні аспекти та проблеми організації самостійної роботи студентів ВНЗ / Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Педагогіка А. С. Макаренка в полікультурному освітньому просторі», (м. Полтава, 12-14 березня 2013 р.). – Полтава, 2013. – 221 с.
3. Драч І. І. Самостійна робота студентів вищих навчальних закладів як важливий елемент сучасної підготовки фахівців // Нові технології навчання: наук.-метод. зб. – К. : Наук.-метод. центр вищої освіти, 2004. – Вип.37. – С. 86-90.

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ «МАЙСТЕРНЯ» НА УРОКАХ ХІМІЇ ЯК КРОК ДО ОСОБИСТІСНО-ЗОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ

Кравченко Л.В.

Гадяцька спеціалізована школа І – ІІІ ступенів № 3 імені Івана Виговського

Вимоги часу вимагають нових підходів до організації сучасного уроку. З метою формування освіченої, конкурентоспроможної, впевненої особистості вчитель активно упроваджує інноваційні технології навчання.

Сучасна система навчання хімії висуває нові вимоги до вивчення, засвоєння, закріплення навчального матеріалу. Одним із найважливіших завдань, які стоять перед учителем хімії, є створення умов для формування творчої компетентної особистості, яка буде спроможна реалізувати свій потенціал у суспільстві. Саме тому актуальним є перехід до особистісно-зорієнтованого навчання, упровадження інноваційних технологій, інтерактивних методів навчання.

Девізом роботи моїх учнів є слова «Зробимо все, що можемо, застосуємо те, що знаємо, перебуваючи там, де ми є».

Тож така форма роботи виховує у підростаючого покоління самостійність, наполегливість, уміння співпрацювати разом, що стане їм у нагоді у самостійному житті.

Переконана, що використання технології «майстерня» на уроках хімії допомагає сформувати у здобувачів освіти такі навички та вміння як загальнонавчальні, самостійної навчальної діяльності, саморегуляції.

На мій погляд, використання технології «майстерня» дозволяє навчити здобувачів освіти творчо мислити, розкуто («вільно») і самостійно здобувати, обробляти інформацію, вміти нею користуватися. Адже сучасний урок хімії має формувати всебічно розвинену особистість.

Необхідно відзначити, що педагогічна майстерня – це така форма навчання дорослих і дітей, яка створює умови для сходження кожного учасника до нового знання й нового досвіду, шляхом самостійного або колективного відкриття. Це сприяє створенню умов для підвищення мотивації здобувачів освіти до вивчення предмету.

У майстерні досягається максимальне наближення до реального досвіду наукового або художнього збагнення світу, тому, що кожен її учасник рухається від усвідомлення власного досвіду до досвіду національного та загальнолюдської культури у вільній діяльності. Одна з чудових якостей майстерні – це відчуття свободи творчості й повноцінного життя, що переживає й запам'ятовують її учасники.

Використання цієї технології на уроках хімії у 10 - 11-х класах дозволяє залучити здобувачів освіти до дослідницької та проектної діяльності, спонукає їх до творчості. До того ж сприяє розвитку творчих здібностей школярів, виховує у них вміння слухати, вести діалог, комунікативні навички, готовність до самоаналізу.

Переконана, що урок-майстерня має включати сім етапів. На першому етапі слід створити мотиваційну базу для активної творчої, дослідницької роботи здобувачів освіти. На другому етапі (самоконструкція) доцільно провести перехід від почуттів, емоцій здобувачів освіти до реальних дій, оформлення тексту, схеми, проекту. Варто зазначити, що на третьому етапі (соціоконструкція) відбувається об'єднання гіпотез, взаємна оцінка індивідуально створених проектів. Після цього (на четвертому етапі) доцільно провести обговорення в малих групах, враховуючи толерантне ставлення до думки однокласників. Слід відзначити, що в ході роботи здобувачі освіти інтегрують ідеї, оформлюють загальний проект. На п'ятому етапі відбувається презентація (афішування) робіт. При цьому школярі оформлюють власні погляди на проблему (проблемне питання) у вигляді малюнків, схем. На шостому етапі (етап «розриву») роблять акцент на можливі альтернативні способи розв'язання проблеми. На сьомому етапі доцільно провести рефлексію.

Надзвичайно важливим є дотримання основних принципів та правил проведення уроку-майстерні. А саме: право кожного на помилку, самостійне подолання; безоціночна діяльність (оцінка замінюється самооцінкою, самокорекцією, самовихованням); надання свободи в рамках прийняття правил (можливість кожному обрати для себе рівень засвоєння умінь і навичок; ціннісно-сміслова рівність всіх учасників; принцип нелінійності; організація і переадресація реального простору; діалогічність (взаємодія, співпраця, співтворчість), byod (bring your own devices – принцип за якого на уроці застосовують смартфони, планшети); рішуче обмеження участі учителя (майстра) на всіх етапах уроку-майстерні; доцільне поєднання технологічності дій вчителя та свободи творчості здобувачів освіти; принцип цілісності (взаємозв'язок всіх етапів, завдань «майстерні»; інтеграція хімії з виходом на проблеми інших наук (біології, фізики, екології, математики, основ здоров'я, географії).

Проведення уроку-майстерні передбачає, що учитель (майстер) не просто пояснює матеріал, але й пропонує завдання, які націлюють здобувачів освіти на самостійну діяльність з побудови схем, проекту, сприяють створенню творчого продукту.

Досвід показує, що упровадження такої технології на уроках хімії передбачає взаємодію всіх, хто навчається.

Досить ефективним було використання технології «майстерня» під час вивчення тем «Нітратна кислота й нітрати. Проблеми вмісту нітратів у продуктах харчування», «Отруйні речовини й особиста безпека», «Неметалічні елементи та їх сполук».

Результати роботи свідчать про позитивні наслідки використання цієї технології для формування компетентної особистості під час вивчення хімії.

РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ ХІМІЇ

¹Кравченко Л.М., ²Гришко В.Я.

¹Головачанський навчально-виховний комплекс;

²Щербанівський ліцей Щербанівської сільської ради, Полтавського району

На сучасному етапі розвитку суспільства, все більше і більше розвиваються та удосконалюються нові орієнтири, нові вимоги до політики, до особистості, до розвитку освіти. Час вимагає нових змін в економіці, політиці, вимагає модернізації сучасної школи. Всі зміни в